

Referat af REUs

Møde nr. 140

Fredag den 21. august 2020

Afholdt virtuelt

Ad dagsordenens pkt. 1

Godkendelse af dagsorden og referat af rådets møde nr. 139 den 26. juni 2020

Formanden bød velkommen til REUs møde nr. 140, som grundet COVID-19 blev afholdt virtuelt.

Dagsordenen samt referatet af REUs møde den 26. juni 2020 blev godkendt.

Ad dagsordenens pkt. 2

Meddelelser fra formanden

Formanden meddelte, at værtskabet for EuroSkills i 2024 afgøres ved afstemning den 16. september.

Ad dagsordenens pkt. 3

Meddelelser fra Børne- og Undervisningsministeriet

Børne- og Undervisningsministeriet oplyste, at Danmark nu er eneansøger til værtskabet for EuroSkills 2024 efter Holland trak sig i sommer, og at det bliver afgjort ved en afstemning den 16. september i WorldSkills Europe.

Børne- og Undervisningsministeriet orienterede om, at der på rådets møde den 26. juni var en del bemærkninger til høringen om mulighed for medaljeprøve, og at ministeriet i lyset af de bemærkninger har taget høringen op til genovervejelse.

Børne- og Undervisningsministeriet lavede før sommerferien nye regler om bedre adgang til skolepraktik – blandt andet blev karensgenreglen suspenderet, så elever kunne gå direkte fra grundforløbet og over i skolepraktik. Ønsket med dette var at fastholde elever samt sikre dem forsørgelse. Den nye regel blev meldt ud kort tid før sommerferien, hvilket gjorde, at en del elever i forvejen fik udbetalt SU for juli måned. Når eleverne får udbetalt SU, kan de ikke også få udbetalt skolepraktikydelser. De elever, der ikke fik meldt SU fra, kan således ikke få udbetalt skolepraktikydelser, som er højere. Børne- og Undervisningsministeriet er ved at kigge på dette og er i dialog med forskellige aktører. Ministeriet vender tilbage, så snart der er afklaring.

Ministeriet er ved at se på nye regler omkring nødundervisning. Før sommerferien blev der lavet regler for, hvordan skolerne skulle vende tilbage til den almindelige undervisning, og hvornår de kunne lave

nødundervisning. Disse regler tog udgangspunkt i landsdækkende udmeldinger fra sundhedsmyndighederne. I mellemtiden er strategien for bekæmpelse af COVID-19 lagt om, således at fokus nu er på at bekæmpe de lokale smitteudbrud, der måtte opstå. Derfor arbejder ministeriet nu på nogle nye regler, der giver skolerne mere fleksibilitet ift. at reagere på anbefalinger fra sundhedsmyndighederne. De nye regler er sendt i høring og meldes ud inden længe.

Nanna Højlund, FH, roste ministeriet for det tætte samarbejde under COVID-19. FH opfordrer til, at ministeriet overvejer reglerne for fjernundervisning i de nye regler, således at skolerne fleksibelt kan anvende fjernundervisning, uden at valget heraf frem for almindelig skoleundervisning har betydning for skolernes taxametertilskud.

FH foreslår, at rådet på næste rådsmøde får en redegørelse for omlægningen af EASY-P – gerne med deltagelse af Styrelsen for IT og Læring (STIL). FH foreslår ligeledes, at rådet fremover løbende bliver orienteret om udviklingen i skolepraktik, således at REU kan følge denne udvikling og drøfte, hvorvidt der skal foretages justeringer.

Hanne Pontoppidan, Uddannelsesforbundet, roste ministeriet for det gode samarbejde under COVID-19. Uddannelsesforbundet bemærker, at FGU-elever under COVID-19 er vurderet særligt sårbare, hvorfor de i Århus fortsat skal møde i skole, selvom andre skoler, herunder folkeskoler og ungdomsuddannelser, er fritaget. Mange af lærerne på FGU er pga. smitterisiko bekymrede for at skulle møde op på skolen. Det er et rigtigt hensyn at holde fast i, at FGU-eleverne skal møde op på skolen så længe som muligt, men det skal samtidig sikres, at eleverne ikke er for tæt sammen, således at smittespredning undgås.

Jannik Bay, DA, bemærkede, at det er positivt, at man går over til en mere målrettet lokal tilgang ift. at bekæmpe lokale smitteudbrud. DA bakker op om, at der orienteres om EASY-P på et rådsmøde. DA bemærker, at DA er enige i, at skolepraktikudviklingen skal følges, men at tallene udsendes hver måned sammen med praktikpladsstatistikken, hvorfor det ikke umiddelbart er nødvendigt at drøfte tallene på rådsmøderne.

Børne- og Undervisningsministeriet svarede, at ministeriet er opmærksomme på problemstillingen med fjernundervisning og taksterne. Børne- og Undervisningsministeriet bemærkede, at ministeriet forstår Uddannelsesforbundets bekymring ift. lærerne på FGU. Ministeriet læner sig op ad sundhedsmyndighedernes anbefalinger og forsøger at indgå i tæt dialog med dem. Ministeriet vil tage problemstillingen med videre.

Lars Kunov, Danske Erhvervsskoler og –Gymnasier – Bestyrelserne (DEG-B), bemærkede, at DEG-B er bekymrede for, at man fortsætter en unuanceret nedlukning. Der er behov for, at sundhedsmyndighederne går i dialog med skolerne om at kunne opretholde undervisningen i en eller anden form.

Formanden konkluderede, at formandskabet vil gå i dialog om, hvordan rådet kan blive orienteret om status for EASY-P.

Formanden orienterede om, at rapporten *Grundforløb på erhvervsuddannelserne tre år efter reformen* er den femte i følgeforskningsprogrammet. De to første rapporter omhandler erhvervsuddannelserne inden reformen. De tre seneste rapporter omhandler implementering og resultater af reformen.

Chefanalytiker Mette Slottved, VIVE, præsenterede rapporten *Grundforløb på erhvervsuddannelserne tre år efter reformen*.

Nanna Højlund, FH, bemærkede, at det er vigtigt at huske på, man i samme periode var i en nedskæringstid, hvorfor skolerne i høj grad var optagede af, hvordan de skulle finde besparelser – mere end hvordan de skulle udvikle sig som skole. FH bemærker, at der er behov for nuancer i diskussionen om kvaliteten af henholdsvis små og store skoler, således at små skoler ikke per automatik betragtes som gode – og store skoler som dårlige. Det handler i høj grad om, hvordan bestyrelserne sætter rammerne for de enkelte institutioner. Rapporten giver ikke klare svar, men rejser nogle spørgsmål, som der er behov for at drøfte i REU.

Jannik Bay, DA, påpegede, at det er vigtigt, at forskning som denne rapport gennemføres, idet det giver anledning til at overveje, hvorvidt der er behov for justeringer. DA bemærker, at det er positivt, at adgangskravene har styrket elevernes sociale og boglige forudsætninger. Undervisningsmiljøet og kvalitet af undervisningen er ikke blevet bedre siden sidst, og da der er påvist en sammenhæng mellem dette elevernes frafald, er det vigtigt at holde fokus på dette emne. DA bemærker, at resultaterne i rapporten understøtter, at der er nogle problemer med euv, og at det er et område, hvor der med fordel kan sættes ind.

Pia Mulvad Reksten, Danske Regioner, spurgte Mette Slottved, VIVE, om der findes konkrete eksempler på, hvad skolerne har gjort for at oplyse eleverne om deres muligheder for en erhvervsuddannelse. Danske regioner spurgte ligeledes om, hvorvidt der er eksempler på skoler, der har forbedret kvaliteten og således er kommet videre.

Hanne Pontoppidan, Uddannelsesforbundet, påpegede, at det er positivt, at der ikke er sket et fald i kvaliteten. Sammenholdt med de mange besparelser ville det have været forventeligt. Uddannelsesforbundet bemærker, at det er værd at bemærke pointen om, at de kollektive vejledningsindsatser i grundskolen er uden gennemslagskraft. REU bør drøfte, hvad man i stedet kan gøre for at få flere unge til at vælge en erhvervsuddannelse. Spørgsmålene omkring GF2-niveauerne, euv og pædagogisk ledelse bør ligeledes drøftes i REU. Uddannelsesforbundet foreslår, at REU på et senere tidspunkt dykker ned i de enkelte problemstillinger, som nævnes i rapporten.

Nanna Højlund, FH, bemærkede, at FH er enige med Uddannelsesforbundet omkring den kollektive vejledning.

Heike Hoffman, SMVDanmark, påpegede, at når REU skal se på den kollektive vejledning, bør det også undersøges, om introduktionsforløb og brobygning fungerer ordentligt og efter hensigten.

Mette Slottved, VIVE, svarede Danske Regioner, at årsagen til at eleverne har fået bedre overblik over deres uddannelsesmuligheder kan være, at GF1 har udsat deres uddannelsesvalg. Introduktionskurserne i 8. klasse ser ikke umiddelbart ud til at have haft en betydning. Mette Slottved, VIVE, bemærker, at rapporten ikke er så dybdegående, hvorfor det er svært at give konkrete eksempler f.eks. på om der er nogle skoler, der klarer sig bedre.

Jannik Bay, DA, påpegede, at det er rigtigt, at der har været en økonomisk udfordring, men at der kan være eksempelvis strukturelle problemer, som REU bliver nødt til at se på. REU skal passe på ikke at blive passive.

Ole Heinager, Danske Erhvervsskoler og –Gymnasier – Lederne (DEG-L), bemærkede, at det sværeste har været, at GF2 både har fået sværere overgangskrav og samtidigt skåret ned til 20 uger. At der ikke er tid nok til at blive færdig har været den største udfordring på skolerne. DEG-L foreslår, at GF1 åbnes op for elever over 18 år, så de har tid til at finde ud af, hvad de vil og blive klar til arbejdsmarkedet. DEG-L bemærker, at længere – f.eks. tre uger lange – læringsforløb, hvor grundskolen og erhvervsskolen samarbejder om et projekt, har en større effekt end korte forløb, der kun varer en enkelt dag.

Ursula Dybmose, KL, spurgte, om forslaget om de tre ekstra uger er i stedet for brobygning.

Ole Heinager, DEG-L, svarede, at hele introduktionen til erhvervsskolen i grundskolen bør gentænkes. Valgfagene i grundskolen bør ligeledes tænkes ind. Det er vigtigt, at der er en forpligtigelse til, at kommunerne i samarbejde med erhvervsskolerne opretter valgfag. Det skal helst ikke blive en spareøvelse.

Ursula Dybmose, KL, bemærkede, at det ikke er et spørgsmål om en spareøvelse for kommunerne – det er et spørgsmål om, hvad kommunerne og skolerne tænker giver kvalitet.

Lars Kunov, DEG – B, bemærkede, at der i aftalen *Fra folkeskole til faglært* fra 2018 stod nævnt, at der skulle kigges på brobygning.

Formanden konkluderede, at formandskabet vil gå i dialog om hvilke tematikker fra rapporten, der med fordel kan drøftes i REU.

Lone Folmer Berthelsen, Dansk Industri, bemærkede, at det i formandskabets videre dialog er vigtigt, at al fokus ikke lægges på de helt unge, der kommer direkte fra grundskolen. Det ikke er blandt denne gruppe, at det for alvor er lykkedes med at få flere til at søge en erhvervsuddannelse.

Ad dagsordenens pkt. 5

Temadrøftelse om status for den forberedende grunduddannelse (FGU)

Formanden bemærkede, at REU løbende er blevet orienteret om status for FGU m.v. – senest i forbindelse med rådets møde den 27. september 2019 – og at temadrøftelsen skal ses i forlængelse deraf. Samtidig noterede REUs formandskab på rådets møde den 26. juni 2020 ligeledes ønske fra flere af REUs medlemmer til at tage FGU på dagsordenen efter sommerferien.

Perspektivet i temadrøftelsen har REUs formandskab fastlagt som en status for FGU, herunder set fra et elevperspektiv, med fokus på de forventede muligheder og udfordringer i det kommende år. Målet med temadrøftelsen er at fokusere på, hvor REU kan medvirke til målet om et stærkt uddannelses tilbud.

Teamleder Mads Justsen, STUK, præsenterede status for FGU, herunder status på følgeforskningsprogrammet.

Nanna Højlund, FH, bemærkede, at FH er bekymrede over den lave aktivitet på egu.

Jannik Bay, DA, spurgte, om man allerede på nuværende tidspunkt kan sige noget om, hvor eleverne går hen i uddannelse eller job efter at have færdiggjort FGU. DA finder, at det er positivt, at følgeforskningsprogrammet kører.

Mads Justsen, STUK, svarede FH, at ministeriet er i en indledende dialog med KL om, hvilke kvalitative og kvantitative data, ministeriet kan finde frem. Mads Justsen, STUK svarede DA, at det er for tidligt at se, hvor eleverne går hen efter FGU. Børne- og Undervisningsministeriet er ved at etablere tilsyn på FGU, som skal virke fra januar 2021.

Lisa Goth, FGU Danmark, spurgte, hvad status er på undersøgelsen af etableringen af den kommunale ungeindsats (KUI).

Ursula Dybmose, KL, påpegede, at det ikke nødvendigvis er et problem, at forløbene er blevet kortere. De unge skal have den længde forløb, de har behov for. KL bemærker, at det langt de fleste steder går godt med det lokale samarbejde, men at der nogle steder fortsat er udfordringer med kvaliteten. Egu er ligeledes et opmærksomhedspunkt i KL.

Lone Folmer Berthelsen, Dansk Industri, bemærkede, at det er vigtigt løbende at holde øje med fordelingen mellem FGUs forskellige spor (pgu, egu og agu). Dansk Industri frygter, at der på nogle institutioner bliver for meget fokus på pgu og på, at eleverne skal videre i en hf. Der skal være plads til, at man efter FGU kan komme i beskæftigelse eller f.eks. tage en erhvervsuddannelse. Dansk Industri spørger til, hvorfor der ikke foreligger mere data f.eks. om optagetallene på de enkelte institutioner.

Mads Justsen, STUK, svarede Dansk Industri, at ministeriet er opmærksomme på problemerne omkring data. Mange af indberetningerne har været håndholdte, hvorfor der har været problemer med kvaliteten af data. Af den grund har Børne- og Undervisningsministeriet været varsomme med hvilke data,

der er gjort offentligt tilgængelige. STUK bemærkede, at det ikke nødvendigvis er et problem, at forløbene er kortere, men at det i høj grad handler om, at den enkelte elev får den rigtige uddannelseslængde ift. at kunne komme godt videre.

Maria Nørby, STUK, supplerede, at undersøgelsen omkring KUI er i gang, og bemærkede, at varigheden af forløbene blot er kortere end de budgetmæssige forventninger. Ministeriet har ikke på forhånd kunnet vide, hvilke behov eleverne måtte have ift. uddannelseslængde. Eleverne skal have den varighed på uddannelsen, de har behov for.

Sekretariatskoordinator Ebbe Bertelsen fra elevorganisationen Modstrøm gav herefter et oplæg om ”Indtryk og erfaringer fra FGU set fra elevperspektiv med fokus på elevtrivsel, udviklingsområder og – potentialer.”

Nanna Højlund, FH, bemærkede, at målgruppen for FGU er meget bred, og at det er vigtigt, at FGU-institutionerne bliver nogle, som har lyst til at arbejde med lige præcis den målgruppe. Der er behov for at følge FGU, hvorfor FH foreslår, at REU genopliver REUs undergruppe for de forberedende tilbud med henblik på at følge FGU.

Ursula Dybmose, KL, bemærkede, at KL støtter en arbejdsgruppe om FGU og deltager gerne.

Jannik Bay, DA, bemærkede, at det er positivt, at eleverne forsøger at ”løfte” med på de enkelte FGU-institutioner. DA understreger, at FGU’erne er en helt central institutionsgruppe, som *skal* lykkes. Det er centralt at få videreudviklet data om FGU, således at det bliver muligt at følge uddannelsen løbende.

Ursula Dybmose, KL, bemærkede, at KUI og FGU er tæt vævet sammen, men opfordrer til, at REU holder sig for øje, at REU rådgiver i forhold til FGU og ikke KUI. KL tilbyder at holde et oplæg for REU om status på KUI.

Lisa Goth, FGU Danmark, tilkendegav, at det er positivt, at FGU fremover kommer til at spille en større rolle i REU. Med FGU er der skabt en ny overgang til erhvervsuddannelserne. REU bør se på denne overgang på samme måde som på overgangene fra grundskolen og 10. klasse. FGU Danmark bemærker, at FGU består af en bred ungegruppe, men at det er vigtigt, at alle elever kan identificere sig med at gå på FGU’en. Det bør drøftes, hvordan FGU-institutionerne bedst muligt kan rumme den brede gruppe. FGU Danmark bemærker, at det i forhold til den professionsidentitet, der er ved at blive skabt, kunne være en mulighed med efteruddannelse.

Hanne Pontoppidan, Uddannelsesforbundet, bemærkede, at Uddannelsesforbundet er enige i, at det er vigtigt at huske bredden. Alle eleverne skal kunne se sig selv i kulturen på institutionerne. Uddannelsesforbundet påpeger, at det er vigtigt, at der er den nødvendige økonomi til at levere det, der efterspørges. Det er ligeledes vigtigt, at der skabes stabilitet på skolerne i form af mindre udskiftninger i personalet. Der skal ligeledes fokus på at få flere til at vælge egu.

Lone Folmer Berthelsen, Dansk Industri, spurgte, hvordan samarbejdet forløber med erhvervsskolerne og om de unge-projekter, som en række kommuner fortsat kører med, og som alene er for unge, som ikke er i FGU-målgruppen.

Ursula Dybmose, KL, svarede, at der stadig er mange redskaber i spil i forhold til de unge, da ikke alle skal på FGU. Der er fortsat behov for en individuel vurdering i forhold til, om de skal have et eller flere tilbud.

Lisa Goth, FGU Danmark, bemærkede, at samarbejdet med erhvervsskolerne er ved at blive opbygget.

Formanden takkede for to gode oplæg og for en god drøftelse i rådet. Formanden konkluderede, at REUs formandskab vil drøfte muligheden for at genoplive arbejdsgruppen. REU har et rådgivningsansvar over for børne- og undervisningsministeren, hvorfor det er vigtigt at sikre, at REU har et kontinuert fokus på FGU. Data vedrørende FGU skal videreudvikles, idet det er en forudsætning for at kunne følge udviklingen.

Ad dagsordenens pkt. 6

Høring af REU vedrørende punkt i Trepartsaftale om ekstraordinær hjælp til elever og lærlinge samt virksomheder fra maj 2020 om ”Forberedelse af elever til at komme i lære hos en arbejdsgiver”

Nanna Højlund, FH, påpegede, at det er vigtigt, at pengene hurtigt kommer ud. FH opfordrer til, at ministeriet er opmærksomme på, om der skulle være skoler, hvor tallene fra 2019 ikke er repræsentative.

Formanden bemærkede, at REUs formandskab på baggrund af den faldne bemærkning bemyndiges til at færdiggøre REUs høringssvar.

Ad dagsordenens pkt. 7

Høring over udkast til forslag til lov om adgangskurser til udvalgte erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser, godkendelse af maritime ikke-videregående uddannelser m.v.

Formanden konkluderede, at REU ikke har bemærkninger.

Ad dagsordenens pkt. 8

Indstilling fra REU om udmøntning af midler til erhvervspædagogiske aktiviteter i 2020

Formanden orienterede om, at Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK) i brev af 18. august 2020 har anmodet REU om indstilling om anvendelse af midler afsat til erhvervspædagogiske aktiviteter i 2020.

Ministeriet foreslår følgende prioriterede indsatsområder i udmøntningen af midlerne:

- Kompetenceudvikling af grundfaglærere
- Styrket sammenhæng mellem skole og praktik

- Kvaliteten i grundforløb tilrettelagt som onlineforløb

Nanna Højlund, FH, bemærkede, af FH støtter de prioriterede indsatsområder, men at der er behov for en drøftelse af det, der kan kaldes den erhvervsfaglige kompetence.

Jannik Bay, DA, tilkendegav, at DA støtter de udvalgte indsatsområder, og at DA særligt er optagede af punktet om styrket sammenhæng mellem skole og praktik og herunder den praksisfaglige læring.

Ursula Dybmose, KL, bemærkede, at KL gerne ser praksisfaglighed som en del af alle tre indsatsområder. KL har et særligt fokus på frafald og efterspørger, om det kan komme med – eventuelt i relation til det praksisfaglige.

Lars Kunov, DEG-B, opfordrede til, at der nedsættes en arbejdsgruppe, der kan komme med et mere uddybet forslag.

Hanne Pontoppidan, Uddannelsesforbundet, tilkendegav, at Uddannelsesforbundet tilslutter sig indsatsområderne, men opfordrer vedrørende punkt et til, at midlerne anvendes til den indsats, de bliver afsat til. Vedrørende indsatsområde tre om onlineforløb, kunne det være interessant at undersøge kvaliteten samt frafaldet på denne type forløb.

Lone Folmer Berthelsen, Dansk Industri, tilkendegav, at Dansk Industri støtter op om et øget fokus på praksisfaglighed. Vi skal blive klogere på den praksisfaglighed, eleverne undervises i på skolerne.

Heike Hoffman, SMVdanmark, bemærkede, at SMVdanmark ønsker et særligt fokus på den styrkede sammenhæng mellem skole og praktik. SMVdanmark håber på, at de virksomheder, der har lærlinge, også bliver inddraget i arbejdet med at sikre en bedre sammenhæng mellem skole og praktik.

Formanden bemærkede, at der er tilslutning til de tre prioriterede indsatsområder. Der er bemærkninger til, hvad der særligt ønskes fokus på, herunder praksisfaglighed. Formanden konkluderede, at formandskabet bemyndiges til at færdiggøre og sende REUs indstilling på baggrund af de faldne bemærkninger.

Ad dagordenens pkt. 9

Evt.